2026/1835

24.7.2026

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2026/1835

z dnia 20 lipca 2026 r.

w sprawie stosowania kar przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym w odniesieniu do obowiązków importerów

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 4 sierpnia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 ([1]) w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym. Rozporządzenie przyczynia się do gromadzenia wiarygodnych i rzetelnych danych, które powinny stanowić wystarczającą podstawę do monitorowania emisji metanu i zapewnienia przejrzystości oraz, w razie potrzeby, przewiduje dodatkowe działania mające na celu dalsze ograniczenie emisji metanu.

(2) W perspektywie długoterminowej redukcja emisji metanu w globalnym sektorze ropy naftowej i gazu w wyniku wdrożenia rozporządzenia (UE) 2024/1787 powinna przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. Ostatnie ustalenia Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) ([2]) wskazują, że rozwiązanie problemu wycieków oraz ograniczenie rutynowego uwalniania do atmosfery i spalania gazu w pochodni mogłoby udostępnić nawet 200 mld m^3 gazu. Z tej samej analizy wynika jednak, że w perspektywie krótkoterminowej dostępnych jest jedynie 15 mld m^3, z czego większość w państwach, z których nie ma realnych dróg eksportu do Unii.

(3) W art. 27 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązano importerów do corocznego przekazywania właściwym organom państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, danych dotyczących emisji metanu oraz informacji od państw i przedsiębiorstw eksportujących do Unii, w tym szczegółowych informacji na temat tego, czy – a jeżeli tak, to w jaki sposób – dokonują oni pomiaru, raportowania i redukcji swoich emisji metanu.

(4) W art. 28 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązano importerów do wykazania i zgłoszenia właściwym organom państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, że ich umowy na dostawy energii z paliw kopalnych obejmują ropę naftową, gaz ziemny lub węgiel wyprodukowane przy zastosowaniu na poziomie producenta środków monitorowania, raportowania i weryfikacji równoważnych środkom określonym w rozporządzeniu (UE) 2024/1787.

(5) W art. 29 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązano importerów i producentów unijnych do zgłaszania właściwym organom państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, intensywności emisji metanu z produkcji ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla wprowadzanych przez nich do obrotu w Unii.

(6) Obowiązki określone w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2024/1787 mają zastosowanie do umów zawartych lub odnowionych w dniu 4 sierpnia 2024 r. lub po tej dacie. W odniesieniu do umów zawartych przed tą datą importerzy mają obowiązek podjęcia wszelkich racjonalnych starań, aby wymagać w swoich umowach, by ropa naftowa, gaz ziemny i węgiel podlegały stosowanym na poziomie producenta środkom monitorowania, raportowania i weryfikacji równoważnym środkom nałożonym zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1787 oraz aby zgłaszać intensywność emisji metanu z produkcji ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla wprowadzanych przez nich do obrotu w Unii zgodnie z art. 29 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2024/1787.

(7) Art. 33 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia przepisów dotyczących kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń tego rozporządzenia i podejmowania wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia wykonywania tych kar. Do tej pory jedynie mniejszość państw członkowskich powiadomiła Komisję o swoich systemach kar.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942 (Dz.U. L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([2]) IEA Global Methane Tracker 2026, s. 4.

(8) W art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia, aby właściwe organy były uprawnione do nakładania co najmniej niektórych kar i środków administracyjnych za naruszenia wymogów dotyczących importu określonych w art. 27 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 2 oraz art. 29 ust. 1 tego rozporządzenia, pod warunkiem że takie środki lub kary nie zagrażają bezpieczeństwu dostaw energii.

(9) Ponadto art. 33 ust. 7 lit. i) rozporządzenia (UE) 2024/1787 umożliwia państwom członkowskim uwzględnienie wszelkich innych okoliczności obciążających lub łagodzących mających zastosowanie w danej sprawie, w tym działań podejmowanych przez stronę trzecią.

(10) Od 27 lutego 2026 r. Cieśnina Ormuz, główny morski szlak światowego handlu energią, doświadcza poważnych zakłóceń geopolitycznych i gospodarczych, które doprowadziły do jej zamknięcia. Zakłócenia te są powszechnie uznawane za największe zakłócenia w światowych dostawach energii od czasu kryzysu energetycznego w latach 70. XX wieku i największe w historii światowego rynku ropy naftowej.

(11) Zakłócenia na Bliskim Wschodzie mają głęboki i trwały negatywny wpływ na światowe i europejskie rynki energii. Około 20 % światowych dostaw skroplonego gazu ziemnego (LNG) ([3]) i 25 % światowego handlu ropą naftową transportowaną drogą morską ([4]) zostało dotkniętych tą sytuacją. W rezultacie nie nastąpi oczekiwany wzrost produkcji LNG w latach 2026–2027, a nadwyżka LNG opóźni się o co najmniej dwa lata, co wiąże się z ryzykiem braku bezpieczeństwa dostaw i presją cenową ([5]). Jeśli chodzi o ropę naftową, ogólny spadek eksportu przekroczył 13 mb/d, a związane z tym ograniczenia produkcji i uszkodzenia infrastruktury energetycznej w regionie spowodowały łączne straty w dostawach szacowane na 3 mld baryłek, wliczając w to straty przewidywane podczas stopniowego zwiększania produkcji po konflikcie ([6]). Dostawcy spoza regionu Zatoki Perskiej zdołali zrekompensować lukę w dostawach LNG i ropy naftowej jedynie w ograniczonym zakresie. Uszkodzenia infrastruktury energetycznej w regionie Zatoki Perskiej, czas potrzebny na jej ponowne uruchomienie oraz stopniowe usuwanie wąskich gardeł przyczyniają się do prawdopodobnego przedłużenia okresu niewystarczających dostaw i niepewności na światowych rynkach energii. W związku z tym oczekuje się, że okres ten potrwa dłużej niż do pełnego i stabilnego ponownego otwarcia Cieśniny Ormuz.

(12) W obliczu obaw o przedłużające się niedobory dostaw ceny gazu i ropy naftowej wzrosły do najwyższych poziomów od czasu kryzysu wywołanego pełnoskalową inwazją Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. 8 marca 2026 r. ceny ropy Brent przekroczyły po raz pierwszy od czterech lat 100 USD za baryłkę, a w szczytowym momencie 31 marca 2026 r. osiągnęły 118 USD za baryłkę. 19 marca 2026 r. ceny gazu ziemnego wzrosły do 62 EUR/MWh. Mimo że ceny ropy naftowej w czerwcu 2026 r. utrzymywały się na poziomie zbliżonym do 80 USD za baryłkę, a ceny gazu wynosiły 42 EUR/MWh, wciąż obserwuje się dużą zmienność.

(13) Aby zaspokoić swoje potrzeby, Unia polega na światowych rynkach ropy naftowej i gazu. Z powodu kryzysu na Bliskim Wschodzie światowe rynki ropy naftowej i gazu znacznie ograniczyły dostawy. Aby zaradzić narażeniu unijnych konsumentów i przedsiębiorstw na niedobory dostaw powodujące wysokie i zmienne ceny energii, Unia musi zapewnić niezawodny i ciągły import paliw kopalnych z innych regionów.

(14) Rozporządzenie (UE) 2024/1787 nie nakłada ograniczeń na import energii do Unii. Nieprzestrzeganie obowiązków określonych w art. 27 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 2 oraz art. 29 ust. 1 tego rozporządzenia może jednak skutkować zastosowaniem kar. Właściwe organy w państwach członkowskich mają pewną swobodę co do tego, czy i w jakim zakresie stosować kary za naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1787, w szczególności w celu zapewnienia, aby stosowanie takich kar lub ryzyko związane z odpowiedzialnością na podstawie tego rozporządzenia nie zagrażało bezpieczeństwu dostaw energii.

([3]) Sprawozdanie dotyczące rynku gazu, II kw. 2026 r. – analiza – MAE, s. 6.
([4]) Cieśnina Ormuz – Informacje – MAE.
([5]) Sprawozdanie dotyczące rynku gazu, II kw. 2026 r. – s. 8.
([6]) Według sprawozdania MAE na temat rynku ropy naftowej opublikowanego 14 kwietnia 2026 r. oczekuje się, że światowe dostawy ropy naftowej spadną o 3,9 mln baryłek dziennie w 2026 r., czyli łącznie o 1 423 mln baryłek.

(15) W kontekście obecnego kryzysu dostaw elastyczność przewidziana w art. 33 rozporządzenia (UE) 2024/1787 dla państw członkowskich w zakresie stosowania kar została uznana za czynnik przyczyniający się do braku pewności prawa. Obecny brak systemów kar w większości państw członkowskich, bez możliwości oceny ryzyka potencjalnej niezgodności z wymogami dotyczącymi importu określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1787, został wskazany przez importerów jako główny czynnik ryzyka uniemożliwiający podpisanie lub odnowienie umów na dostawy do Unii i zwiększający ryzyko rozwiązania istniejących umów na dostawy.

(16) Postrzeganie braku pewności prawa w odniesieniu do systemów kar obowiązujących w Unii zmniejszyłoby się, gdyby wszystkie państwa członkowskie przyjęły krajowe systemy kar. Jasny zbiór przepisów we wszystkich państwach członkowskich oraz spójne podejście w całej Unii wyeliminowałyby znaczny stopień niepewności dzięki doprecyzowaniu dokładnych warunków i dokładnych kar mających zastosowanie w różnych jurysdykcjach krajowych.

(17) W art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1787 zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia, aby stosowanie kar nie zagrażało bezpieczeństwu dostaw energii. W sektorze gazu rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 ([7]) ma na celu zapobieganie potencjalnym zakłóceniom w dostawach gazu na szczeblu krajowym i regionalnym oraz reagowanie na nie. W art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/1938 ustanowiono stany kryzysowe wywołane zdarzeniami lub oznakami potencjalnych zdarzeń, takich jak zakłócenie w dostawach gazu lub wyjątkowo wysokie zapotrzebowanie na gaz, które mogą doprowadzić do znacznego pogorszenia się sytuacji w zakresie dostaw gazu. W przypadku ogłoszenia stanu kryzysowego państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, aby w żadnym momencie nie wprowadzano żadnych środków, które nadmiernie ograniczają przepływ gazu na rynku wewnętrznym, oraz aby nie wprowadzano żadnych środków, które mogłyby poważnie zagrozić sytuacji w zakresie dostaw gazu w innym państwie członkowskim. W sektorze ropy naftowej w dyrektywie Rady 2009/119/WE ([8]) ustanowiono przepisy mające na celu zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa dostaw ropy naftowej za pomocą mechanizmów solidarnościowych, zobowiązujące państwa członkowskie do utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych i wprowadzające niezbędne środki proceduralne, aby uporać się z poważnym niedoborem.

(18) Obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu i ropy naftowej stanowią kluczowe elementy oceny ryzyka dla bezpieczeństwa dostaw, ale ocena takiego ryzyka może się różnić, jeżeli jest przeprowadzana indywidualnie przez każde państwo członkowskie. Chociaż dotychczas udało się utrzymać bezpieczeństwo dostaw energii w Unii, kryzys na Bliskim Wschodzie spowodował szkody, których skutki utrzymują się i mogą zagrozić bezpieczeństwu dostaw energii w całej Unii, jeśli dostawy zostaną przekierowane na inne rynki. Wymaga to zatem skoordynowanego podejścia do stosowania kar we wszystkich państwach członkowskich. Celem niniejszego zalecenia jest zatem zwiększenie jasności i pewności prawa w odniesieniu do wdrażania art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1787 w kontekście kryzysu na Bliskim Wschodzie.

(19) Aby nie zagrażać bezpieczeństwu dostaw energii, jak przewidziano w art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1787, oraz aby przeciwdziałać narażeniu unijnych konsumentów i przedsiębiorstw na potencjalne niedobory dostaw energii powodujące wysokie ceny, przez ograniczony okres państwa członkowskie nie powinny stosować kar przewidzianych w art. 33 ust. 5 lit. m), n) i o) rozporządzenia (UE) 2024/1787, z wyjątkiem przypadków nieuczciwego naruszenia tych obowiązków. Powinno to przyczynić się do zapewnienia, aby importerzy zawierali umowy na dostawy na nadchodzący okres bez ryzyka kar, stwierdzenia niezgodności lub ponoszenia odpowiedzialności, przy jednoczesnym dalszym podejmowaniu działań niezbędnych do osiągnięcia zgodności z wymaganiami dotyczącymi importu określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1787.

([7]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj).

([8]) Dyrektywa Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz.U. L 265 z 9.10.2009, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

(20) Jednocześnie okres karencji na niestosowanie kar nie powinien wykraczać poza to, co jest konieczne, aby zapewnić zawieranie umów na ilości wystarczające, by zapobiec niedoborom dostaw spowodowanym obecnym kryzysem. Według obecnych prognoz niedobory dostaw na światowych rynkach gazu i ropy naftowej prawdopodobnie utrzymają się, a naprawa uszkodzonej infrastruktury na Bliskim Wschodzie ma potrwać od trzech do pięciu lat ([9]). Najnowsze informacje na temat zawierania umów ([10]) dotyczących wielkości dostaw ropy naftowej i gazu wskazują na ograniczenie działalności związanej z zawieraniem umów w odniesieniu do nowo podpisanych umów dotyczących wielkości dostaw w horyzoncie 2029 i 2030 r., które wydają się niższe niż oczekiwano w przypadku dostaw w ciągu trzech lat na podstawie długoterminowej krzywej dostaw na rynku działającym w normalnych warunkach. Na przykład udział nowo podpisanych umów w całkowitej liczbie umów na gaz ziemny spada o ponad 10 % w latach 2028–2029, co wskazuje na potencjalne przeszkody w zawieraniu umów. To właśnie elastyczność światowych rynków ropy naftowej i gazu umożliwia szybkie reagowanie na wszelkie sytuacje kryzysowe, pełniąc rolę amortyzatora. Należy zachować tę elastyczność. Trzyletni okres karencji przyczyniłby się do zapewnienia ciągłości działalności bez pogarszania sytuacji związanej z ograniczeniem dostaw ropy naftowej związanych ze zmniejszonymi dostawami z Zatoki Perskiej.

(21) Komisja uważa zatem, że państwa członkowskie nie powinny stosować kar przewidzianych w art. 33 ust. 5 lit. m), n) i o) rozporządzenia (UE) 2024/1787 w odniesieniu do naruszeń obowiązków, które należy spełnić w 2027, 2028 i 2029 r.

(22) Okres karencji na niestosowanie kar mógłby spowodować zwiększone ryzyko nieprzestrzegania przez importerów ich obowiązków w zakresie monitorowania, raportowania i weryfikacji wynikających z rozporządzenia (UE) 2024/1787. W obliczu globalnych niedoborów dostaw energii i ostrej konkurencji o dostępne ładunki spowodowanej obecnym kryzysem taki okres karencji, ściśle ograniczony do tego, co jest niezbędne do złagodzenia skutków kryzysu, z wyłączeniem przypadków oszustw, nie jest jednak niewspółmierny do wynikającego z tego ryzyka niewystarczającego egzekwowania tych obowiązków.

(23) Niniejsze zalecenie ogranicza się do zaproponowania okresu karencji w stosowaniu niektórych kar lub ponoszenia odpowiedzialności w świetle opisanych szczególnych okoliczności i warunków. Obowiązki określone w art. 27 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 2 oraz art. 29 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1787 nadal obowiązują, nawet jeżeli zaleca się, aby państwa członkowskie nie stosowały powiązanych przepisów dotyczących kar zawartych w art. 33 ust. 5 lit. m), n) i o) tego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny w tym okresie aktywnie monitorować postępy w zakresie zgodności i zachęcać do ich osiągania. Niniejsze zalecenie nie uniemożliwia państwom członkowskim stosowania tego samego okresu karencji w odniesieniu do kar wobec producentów unijnych, jeżeli uznają, że nałożenie tych kar mogłoby w podobny sposób zagrozić bezpieczeństwu dostaw energii.

(24) Niniejsze zalecenie nie uniemożliwia państwom członkowskim ustanawiania krajowych systemów kar zgodnie z art. 33 rozporządzenia (UE) 2024/1787. W normalnych warunkach rynkowych i gdy nie występuje ryzyko dla bezpieczeństwa dostaw energii, oraz poza zakresem niniejszego zalecenia państwa członkowskie mogą stosować skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary za naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1787. Poziom, surowość i charakter kar nakładanych za konkretne naruszenie należy ustalić, uwzględniając co najmniej czynniki określone w art. 33 ust. 7. Zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia w trybie pilnym krajowych systemów kar,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Komisja zaleca, aby państwa członkowskie nie stosowały kar przewidzianych w art. 33 ust. 5 lit. m), n) i o) rozporządzenia (UE) 2024/1787 w odniesieniu do naruszeń przez importerów obowiązków, które należy spełnić w 2027, 2028 i 2029 r., z wyjątkiem przypadków nieuczciwego naruszenia tych obowiązków. Państwa członkowskie powinny w tym okresie aktywnie monitorować postępy w zakresie zgodności i zachęcać do ich osiągania.

([9]) Zob. oświadczenie Qatar Energy z 19 marca 2026 r.

([10]) Ocena służb Komisji na podstawie informacji przekazanych przez Cedigaz, Bloomberg New Energy Finance i London Stock Exchange Group.

Komisja monitoruje stosowanie niniejszego zalecenia i dokonuje jego przeglądu do dnia 1 stycznia 2028 r. w kontekście przeglądu na podstawie art. 36 rozporządzenia (UE) 2024/1787.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 lipca 2026 r.

W imieniu Komisji
Dan JØRGENSEN
Członek Komisji